

Nr 626

Av herr **Hedlund m. fl.**, *angående utnyttjandet i lokaliseringspolitiskt syfte av medel för allmänna beredskapsarbeten.*

(Lika lydande med motion nr 508 i Första kammaren)

Den sysselsättningspolitik som förts under senare år har haft som en huvudlinje de s. k. rörlighetsfrämjande åtgärderna. Arbetskraft i de sysselsättningssvaga regionerna har i följd härav i ökad utsträckning flyttats främst till s. k. expansivorter. Under budgetåret 1961/62 uppgick kostnaderna för respennning, familjebidrag och starthjälp till drygt 6 milj. kronor och för budgetåret 1962/63 till cirka 10 milj. kronor. För innevarande budgetår beräknas kostnaderna för de rörlighetsstimulerande åtgärderna vid riksdagsbeslutet i föl till 14 milj. kronor.

Under 1963 infördes emellertid ett moment med direkt lokaliseringspolitiskt syfte i sysselsättningspolitiken. Arbetsmarknadsstyrelsen har nämligen — utan att riksdagen hörts — i viss omfattning medgivit, att industribyggnader i lokaliseringspolitiskt syfte kan få uppföras som statskommunala beredskapsarbeten. För dessa beredskapsarbeten gäller att byggnaderna skall uppföras av kommuner och uthyras eller överlåtas till vederbörande företag till vederlag som motsvarar kommunens kostnader. Sådana statsbidrag i lokaliseringspolitiskt syfte får enligt de bestämmelser som arbetsmarknadsstyrelsen lämnat utgå i Dalsland, norra delarna av Värmland och Dalarna samt i Norrland med undantag av Gästrikland. Statsbidragskostnaderna för dessa industrilokaler beräknas enligt vad som meddelas i statsverkspropositionen uppgå till cirka 40 milj. kronor för innevarande budgetår.

Kommittén för näringslivets lokalisering har i sitt i föl avgivna betänkande föreslagit bl. a. investeringsbidrag till industriföretag som avser att starta eller bygga ut verksamhet i s. k. utvecklingsområden. Dessa bidrag är enligt kommitténs mening motiverade med att byggnadskostnaderna i allmänhet är väsentligt högre i utvecklingsområdena än i andra delar av landet. Liknande investeringsbidrag utnyttjas som lokaliseringspolitiskt medel i England, Nederländerna, Belgien och Frankrike. Den försöksverksamhet som arbetsmarknadsstyrelsen inlett med statsbidrag till industrilokaler som uppföres som statskommunala beredskapsarbeten är alltså i överensstämmelse med den aktiva lokaliseringspolitik som kommittén för näringslivets lokalisering förordat. Enligt vår mening bör denna försöksverksamhet givetvis vinna riksdagens godkännande.

Sysselsättningspolitiken för budgetåret 1964/65 skall emellertid enligt statsverkspropositionen få den utformningen att de rörlighetsfrämjande åtgärderna får ytterligare ökad omfattning. Till respennig, familjebidrag och starthjälp beräknar departementschefen ett belopp av 18 milj. kronor, d. v. s. 4 milj. kronor mer än för innevarande budgetår. För beredskapsarbeten avseende industrilokaler i lokaliseringpolitiskt syfte beräknar departementschefen högst 40 milj. kronor, d. v. s. samma belopp som för innevarande budgetår.

Kommittén för näringslivets lokalisering har i sitt betänkande konstaterat nödvändigheten av en aktiv lokaliseringpolitik för de sysselsättningssvaga regionerna. Dess förslag till åtgärder torde enligt propositionsförteckningen föreläggas årets riksdag. Då det sålunda måste stå klart, att strävandena snarast möjligt i första hand måste inriktas på en aktiv lokaliseringpolitik, synes det oss anmärkningsvärt, att departementschefen förordat ytterligare ökning av de s. k. rörlighetsfrämjande insatserna men behållit beloppet för bidrag till byggande av industrilokaler vid oförändrad nivå.

Enligt vår mening bör beloppet för respennig, familjebidrag och start-hjälp för nästkommande budgetår beräknas till samma som för innevarande, d. v. s. till 14 milj. kronor, medan beloppet för beredskapsarbeten som drives i lokaliseringpolitiskt syfte bör höjas till 60 milj. kronor. En sådan inriktning av sysselsättningspolitiken för budgetåret 1964/65 bör åstadkommas genom en omfördelning mellan de olika ändamål som avses med reservationsanslaget till allmänna beredskapsarbeten m. m.

Departementschefen redovisar de kriterier som enligt hans mening bör vara för handen för att statsbidrag skall kunna utgå och hemställer att närmare föreskrifter måtte få utfärdas av Kungl. Maj:t. I den aktuella debatten har gjorts auktoritativa uttalanden av innebörd att staten skulle medverka till företagslokalisering endast under förutsättning att den skedde till s. k. A-centra.

Enligt vår mening kan det icke få komma i fråga att staten genom att neka statsbidrag försvårar lokalisering till mindre orter. När företagsekonomiska förutsättningar är för handen, finner vi det självklart att staten medverkar även om företaget etablerar sig i en mindre ort. Vi förordar således att de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t kommer att utfärda innehåller bestämmelser i enlighet med vad som ovan anförts.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av reservationsanslaget till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* för budgetåret 1964/65 måtte medge

att för respennig, familjebidrag och starthjälp må disponeras ett belopp av 14 milj. kronor i stället för av Kungl. Maj:t förordade 18 milj. kronor samt för beredskapsarbeten avseende industrilokaler i lokaliseringpolitiskt syfte ett

belopp av 60 milj. kronor i stället för av Kungl. Maj:t förordade 40 milj. kronor; samt
att riksdagen hos Kungl Maj:t måtte anhålla om sådan utformning av föreskrifterna rörande beredskapsarbeten avseende industrilokaler i lokaliseringspolitiskt syfte, att bidraget kan utgå även för företag som etablerar sig i mindre ort i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 26 januari 1964

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson

Nils G. Hansson

i Skegrie

S. G. W. Wahlund

Sven Vigelsbo

Per Svensson

i Stenkyrka

Gustaf Svensson

Harald Larsson

Gunnar Larsson

i Vä

i Hedenäset

i Luttra
